

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **M. V.,** zast. JUDr. Ladislavem Zvolským, advokátem v Praze, Křeslická 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 20. 4. 2004, č. j. 46 Az 585/2003 - 42, a o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 21. 3. 2003, č. j. OAM-6864/VL-11-BE07-2001, rozhodl žalovaný tak, že žalobci se azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje, a že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Žalovaný svůj závěr opřel o zjištění, že žalobce opustil Moldavsko z důvodu jeho obavy z pronásledování ze strany mafie.

Žalobce napadl citované rozhodnutí včas podanou žalobou, ve které namítal, že je povinností správního orgánu rozhodovat na základě úplného skutkového zjištění, za tím účelem si opatřit důkazní prostředky, provést jimi důkazy a vyvodit z nich skutkové a právní závěry v souladu se zákonem. V jeho případě správní orgán neprovedl všechna nutná šetření k objasnění všech okolností rozhodných pro řádné posouzení věci, neboť si neopatřil trestní normy Moldavské republiky, které proto nebyly součástí spisu. Uvedl, že nebyl seznámen se všemi podklady rozhodnutí, zejména se zprávou Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 7. 5. 2001, z níž správní orgán při svém rozhodování vycházel.

V Moldavské republice je sice deklarován stav přibližující se demokratickému zřízení rovnoprávných občanů, ale ve skutečnosti dochází k utlačování menšin. Násilí vůči menšinám

se dopouštějí občané moldavské národnosti, které žalobce v pohovoru označil za „mafiány“. V zemi se vyskytuje u státních orgánů korupce, která je východiskem ze složitých životních situací. Proto se žalobce domníval, že by policisté nedopadli útočníky, kteří ho s jeho družkou napadli a zmocnili se jeho majetku. Státní moc v Moldávii není způsobilá zajistit dodržování lidských práv, nedotknutelnost osob, ochranu vlastnictví a práva národnostních menšin. Jedná se o stav dlouhodobý a státními orgány trpěný. Žalovaný dále pominul to, že žalobce je příslušníkem šikanované gagauzské národnosti a naopak nedůvodně zdůraznil jeho práci na černo. Žalobce dále uvedl, že za opuštění Moldavské republiky bude postižen pokutou ve výši 2000 USD, přičemž pokud pokutu neuhradí, bude uvězněn. V Moldavsku jsou vězeňská zařízení přeplněná, velká část vězňů trpí tuberkulózou. V případě návratu do vlasti by byl vystaven tomuto „sankčnímu riziku“, který přirovnal k rozsudku smrti. Napadené rozhodnutí považuje žalobce za nepřezkoumatelné, neboť jeho odůvodnění je nesprávné a neúplné. Správní orgán se nevypořádal s jeho tvrzením, které svědčilo v jeho prospěch. Za chybu v postupu správního orgánu považuje to, že při pohovoru mluvil rusky, a proto nepostřehl určité nepřesnosti. Odkázal na rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 752/2002, které lze aplikovat na jeho případ. Navrhl proto zrušení rozhodnutí žalovaného a vrácení věci k dalšímu řízení.

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 20. 4. 2004, č. j. 46 Az 585/2003 - 42 žalobu proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného zamítl, neboť měl za prokázané, že žalobce opustil svou vlast v roce 1998 kvůli problému s mafií, která na něm požadovala peníze a fyzicky ho napadla. Toto jednání, které bylo nepochybně protiprávním jednáním, bylo motivováno snahou získat od žalobce peníze a nemělo žádnou souvislost s politickým přesvědčením žalobce, s jeho příslušností k určité rase, národnosti, náboženské nebo sociální skupině či pro zastávání určitých politických názorů a svobod. Žalobce se v pohovoru zmínil o své zkušenosti svědčící o národnostní nesnášenlivosti některých občanů v Kišiněvě, kde však žalobce nežil. Tyto projevy negativních lidských vlastností soukromých osob však nejsou pronásledováním ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu. Soud se zcela ztotožnil se závěrem správního orgánu, že jednání soukromých osob nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu; žalobce se o žádném svém pronásledování ze strany státních orgánů v průběhu řízení nezmínil. Žalobce rovněž nevyužil pomoci státních orgánů v zemi původu k ochraně před kriminálním jednáním soukromých osob. Soud dále konstatoval, že žalobcova žádost o udělení azylu byla podána až téměř po třech letech pobytu na území České republiky, což z hlediska funkce azylu jako okamžité legální záštity před riziky vyplývajícími z pronásledování, se jeví jako účelově podaná žádost. Za neopodstatněnou krajský soud označil i žalobcovu obavu z uložení trestu v Moldávii za to, že v České republice požádal o azyl, neboť ze Zprávy Zastupitelského úřadu České republiky v Bukurešti ze dne 14. 4. 2001 bylo zjištěno, že žadatelé o azyl v Moldávii nemají po návratu do své vlasti zásadní problémy. Některým neúspěšným žadatelům hrozí pouze administrativní postih ve formě pokuty, ale jen těm, kteří žijí v cizí zemí „na černo“ a byli vyhoštěni. Pokud žalobce namítal, že mu hrozí vězení a poukazoval v této souvislosti na nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 752/02, pak soud konstatoval, že tento nález nelze na případ žalobce aplikovat, neboť se týkal extradice, což není případ žalobce. Žalobci žádný konkrétní trest nehrozí, neboť v průběhu řízení netvrdil, že by bylo ve své vlasti pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Soud rovněž neshledal žádná pochybení žalovaného ohledně nedostatečné nebo chybné aplikace ustanovení správního řádu. Podle názoru krajského soudu žalovaný nepochybil ani tím, že vedl řízení v jazyce ruském, protože žalobce v žádosti uvedl, že hovoří rusky a v ruském jazyce napsal i písemné prohlášení o svých důvodech žádosti o azyl. Z obsahu pohovoru, který s ním byl proveden, soud zjistil, že výslovně žádal, aby s ním byl proveden pohovor v jazyce ruském. Soud nemá žádné

pochybnosti o tom, že žalobce porozuměl položeným otázkám, neboť žalobce celou základní a střední školu studoval v Moldávii za trvání Sovětského svazu, kde se vyučovalo v jazyce ruském. Žalobce na důkaz toho, že všemu rozumí, každou stránku protokolu o pohovoru podepsal.

Proti citovanému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost, a to z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel především poukazuje na to, že mu byl ustanoven soudem tlumočník z jazyka ruského, i když jeho mateřštinou je gagauzština. Znalost ruského jazyka přitom srovnává se znalostí rodilého Čecha, který absolvoval jeho výuku v rozsahu základní, příp. střední školy s jistý časovým odstupem. Pokud mu byl v rámci azylového řízení žalovaným předložen k podpisu písemný souhlas k užití ruského jazyka a tlumočníka, pak byl v situaci, kdy nebylo výběru. Jednalo se o zavedený postup, kterému se každý neznalý uchazeč o azyl podrobil. Jiný postup mohl znamenat svévolné zhoršení jeho situace pro další. Stěžovatel uvedl, že s ustanovením § 22 zákona o azylu nebyl seznámen, přičemž s odkazem na čl. 25 odst. 2 písm. b) Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listiny“) stanovící právo užívat mateřský jazyk v úředním styku stěžovatel upozorňuje na to, že dané právo mu bylo odepřeno. V čl. 37 Listiny je pak stanoveno, že kdo neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka. Při jednání před soudem nebyl způsobilý jednat v ruském či českém jazyce, neboť ani jeden z nich dostatečně neovládá. Rozhodnutí krajského soudu je proto stiženo napřezkoumatelností z důvodu vady řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. V této souvislosti stěžovatel podotkl, že přípisem ze dne 15. 3. 2004 prostřednictvím svého právního zástupce upozornil soud na skutečnost, že jeho mateřským jazykem není ruský jazyk, ale gagauzština. Řízení však i nadále pokračovalo v ruštině. Stěžovatel dále odmítl názor krajského soudu, že nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 752/02 nelze aplikovat na jeho případ. Podle názoru stěžovatele z citovaného nálezu vyplývá, jaké podmínky je „schopen“ azylantovi stát v Moldavské republice zajistit, že toto teritorium, není bezpečnou zemí původu azylanta způsobilou zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů. Jednoznačně se jedná o podmínky nelidského či ponižujícího zacházení s rizikem udělení různých možných trestů. V soudním spise není a nebyl od počátku založen a ani nebyl proveden důkaz moldavským trestním zákoníkem. Takový důkaz byl povinen správní orgán zajistit. S odvoláním na ustanovení § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek jeho stížnosti, neboť případné nevyhovění by způsobilo následek znamenající nenahraditelnou újmu. Stěžovatel by již nemohl pokračovat ve věci udělení azylu. Stěžovatel rovněž navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 20. 4. 2004, č. j. 46 Az 585/2003 - 42 zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť má za to, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti žalovaný plně odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení. Žalovaný poukazuje na ustanovení § 22 odst. 1 zákona o azylu, podle kterého má účastník řízení právo jednat v řízení o udělení azylu v mateřském jazyce nebo v jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět. Za tím účelem ministerstvo účastníkovi poskytne bezplatně tlumočníka na celou dobu řízení. Z uvedeného žalovaný dovozuje, že by stěžovatel musel explicitně vyjádřit, že není schopen se v ruském jazyce dorozumět a žádat poskytnutí tlumočníka v jazyce gagauzském, aby jeho námitka. že byl zkrácen na svých právech, byla opodstatněná. Stěžovatel však s tím, aby s ním bylo řízení vedeno v jazyce ruském, souhlasil,

své písemné vyjádření k podané žádosti o azyl podal v ruštině a souhlasil s tím, aby s ním byl pohovor proveden za účasti tlumočníka z jazyka ruského. Z obsahu pohovoru ani z charakteru jeho odpovědí pak nijak nevyplývá, že by ruskému jazyku nerozuměl. Podle žalovaného krajský soud správně poznamenal, že stěžovatel vystudoval v době, kdy Moldavsko bylo součástí Sovětského svazu a výukovým jazykem byla ruština. Z výše uvedených důvodů žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost a nepřiznání odkladného účinku.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel dne 17. 7. 2001 podal žádost o udělení azylu, ve které uvedl, že z prvního pobytu v ČR si přivezl domů vydělané peníze, které pak po něm požadovali občané moldavské národnosti. Když odmítal zaplatit, všechno mu ukradli, rozbili okna, stěžovatele zbili, takže byla nutná jeho hospitalizace v nemocnici. Po návratu z nemocnice se rozhodl, že nemůže takovým způsobem žít, vypůjčil si u přátel peníze a přijel do ČR. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu na území ČR pak stěžovatel sdělil tytéž skutečnosti s tím, že osoby, které ho stále pronásledovaly, chtěly po něm peníze a nakonec ho vykradly, označil za mafiány. K fyzickému napadení uvedl, že ho napadli tři muži z jeho města přímo na ulici v důsledku čehož byl hospitalizován v nemocnici jeden týden. Stěžovatel celou věc ohlásil na policii, nicméně nečekal na prošetření věci, půjčil si peníze, zařídil si turistické vízum a 15. 12. 1998 odjel do ČR. Poté, co přijel do ČR, pracoval příležitostně na stavbách. O možnosti požádat o azyl byl informován jedním Ukrajincem; důvodem jeho žádosti byla snaha zlegalizovat pobyt na území ČR. Při návratu do Moldavska se obává toho, že by se situace mohla opakovat. Poukázal i na národnostní problémy spočívající v tom, že když v Kišiněvě používal ruštinu, lidé s ním odmítali komunikovat. Jiné problémy se svou gagauzskou národností neměl.

Stěžovatel v podané kasační stížnosti především brojí proti postupu žalovaného i krajského soudu, kdy mu ani v jednom z těchto řízení nebyl ustanoven tlumočník gagauzského jazyka, což mělo představovat vadu řízení zakládající nezákonnost, popř. nepřezkoumatelnost rozhodnutí jak žalovaného, tak krajského soudu. Základní předpoklad k uplatnění práva účastníka řízení jednat ve svém mateřském jazyce, resp. práva na tlumočníka, je upraven v čl. 37 odst. 4 Listiny. V rámci řízení před správním orgánem ve věcech azylu je pak třeba vycházet z ustanovení § 22 odst. 1 zákona o azylu, podle kterého účastník řízení má právo jednat v řízení o udělení azylu v mateřském jazyce nebo v jazyce,

ve kterém je schopen se dorozumět. Za tím účelem ministerstvo účastníkovi poskytne bezplatně tlumočníka na celou dobu řízení. Daná možnost poskytnout žadateli o azyl tlumočníka v jeho mateřském jazyce nebo v jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět, však nesmí podléhat libovůli správního orgánu. Vždy je třeba upřednostňovat tlumočníka do mateřského jazyka, a až v případě, že takového tlumočníka nelze zajistit, je možné přistoupit k poskytnutí tlumočníka do jazyka, ve kterém je schopen se žadatel o azyl dorozumět. Při hodnocení situace je však třeba přihlížet ke všem právním i mimoprávním skutečnostem, které mohou volbu tlumočníka determinovat. Za takové skutečnosti soud považuje například to, v jakém jazyce žadatel o azyl se správním orgánem sám komunikuje, jakého jazyka se týká podepsaný souhlas žadatele o jazyce, ve kterém bude řízení vedeno apod. Ze správního spisu je zřejmé, že stěžovatel po celou dobu slovem i písmem se žalovaným komunikoval v ruštině, přičemž v den podání žádosti o azyl souhlasil v „prohlášení o jazyce“ s tím, aby s ním bylo řízení o udělení azylu na území ČR vedeno v ruském jazyce. V protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu na území ČR pak sám sebe označil za rusky hovořícího, dále požádal, aby pohovor byl veden v jazyce ruském, na všechny otázky dokázal reagovat, z obsahem protokolu byl seznámen v ruském jazyce, souhlasil s ním a nežádal dalších změn. Během celého řízení před žalovaným svoji schopnost plně porozumět všemu, co je mu v ruštině sdělováno nebo předkládáno, nezpochybnil. Všechny uvedené skutečnosti tak svědčí pro závěr, že volba ruštiny jako jazyka, ve kterém bylo řízení vedeno, vzešla z podnětu stěžovatele. Pokud snad stěžovatel nebyl s touto svoji navenek projevenou volbou vnitřně ztotožněn, pak nezbývá než konstatovat, že stěžovatelova procesní pasivita ohledně jazyka, v němž s ním bylo řízení vedeno, v žádném případě nemohla založit vadu řízení, která by byla s to ovlivnit zákonnost konečného rozhodnutí žalovaného.

V případě stěžovatelovy námitky směřující k neustanovení tlumočníka do gagauzského jazyka v průběhu soudního řízení Nejvyšší správní soud uvádí, že soudní řád správní neupravuje způsob, jakým má soud komunikovat s účastníkem řízení, jehož mateřským jazykem je jiný než český jazyk. Na takové situace je nicméně pamatováno v § 64 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon (s. ř. s.) jinak, použijí se pro řízení ve správním soudnictví přiměřeně ustanovení prvé a třetí části občanského soudního řádu. Podle § 18 odst. 1 o. s. ř., mají účastníci v občanském soudním řízení rovné postavení, mají právo jednat před soudem ve své mateřštině a soud je povinen zajistit jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv. Podle odst. 2 téhož ustanovení o. s. ř. pak účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. Totéž platí, jde-li o ustanovení tlumočníka účastníku, s nímž se nelze dorozumět jinak než znakovou řečí. Povinnost ustanovit tlumočníka tak soudu vzniká buďto v případě, že o to účastník řízení požádá, anebo za situace, že účastník řízení by pro jazykovou bariéru nemohl účinně obhajovat svá práva v řízení před soudem. Nejvyšší správní soud má za nesporné, že potřeba ustanovit stěžovateli tlumočníka v řízení vznikla, neboť z důvodu stěžovatelova nesouhlasu s projednáním věci bez nařízení řízení bylo povinností krajského soudu ústní jednání nařídit. Spornou však zůstává otázka, zda bylo povinností krajského soudu ustanovit tlumočníka do jazyka ruského anebo gagauzského, a to zejména za situace, kdy byl krajský soud přípisem stěžovatelova zástupce ze dne 15. 3. 2004 upozorněn na to, že mateřským jazykem jeho klienta není ruský jazyk, ale gagauzština. Při řešení daného problému vycházel zdejší soud z následujících předpokladů. Z ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb. o znalcích a tlumočnících vyplývá, že tlumočnickou činnost vykonávají tlumočníci zapsaní do seznamu tlumočníků. Z evidence znalců a tlumočníků vedené Ministerstvem spravedlnosti však bylo zjištěno, že v tomto seznamu není zařazena osoba, která by byla schopna tlumočit do gagauzského jazyka. Za této situace sice soud může za podmínek uvedených v § 24 zákona

o znalcích tlumočnících ustanovit tlumočníkem osobu, která není zapsána do seznamu, avšak má potřebné odborné předpoklady pro to, aby provedla tlumočnický úkon, která s ustanovením vyslovila souhlas. Nicméně, jak vyplývá z obsahu soudního spisu, a jak na to ostatně upozornil i stěžovatel v podané kasační stížnosti, krajskému soudu se ani touto cestou nepodařilo tlumočníka do gagauzštiny zajistit. Ačkoliv Nejvyšší správní soud souhlasí s názorem stěžovatele, že sdělení o jazyce, ve kterém je stěžovatel způsobilý jednat, nemá povahu procesního návrhu, o němž by mohly orgány veřejné moci rozhodovat, nemůže orgánům veřejné moci (zde krajskému soudu) vzniknout závazek za situace, že i přes zjevnou snahu splnit zákonný požadavek se v praxi ukázalo splnění dané povinnosti jako fakticky nemožné. Nejvyšší správní soud má tedy za to, že se souhlasem účastníka řízení (byť byl udělen již v řízení před správním orgánem), nebo v jiných odůvodněných případech, např. tehdy, je-li mateřštinou účastníka, z pohledu jazykových možností ČR, exotický jazyk, lze určit tlumočníka i do jiného jazyka, který účastník ovládá a který navíc byl v jeho domovské zemi dlouhá léta jazykem úředním a obvykle používaným. Pokud tedy krajský soud ustanovil stěžovateli tlumočníka do ruského jazyka, neshledává v tom zdejší soud pochybení, neboť stěžovatel nebyl v žádném ohledu zkrácen na svých procesních právech. Jak již shora soud konstatoval v souvislosti s posuzováním této otázky v řízení před správním orgánem, znalost ruského jazyka byla u stěžovatele na vysoké úrovni, o čemž mj. svědčí i odpověď stěžovatele v průběhu soudního řízení, kdy k dotazu krajského soudu sdělil, že chodil do školy, ve které se hovořilo rusky, a to jak na základní škole, tak na střední škole. Nejvyšší správní soud rovněž podotýká, že ani v řízení před krajským soudem stěžovatel svoji znalost ruského jazyka, jež by mu bránila komunikaci se soudem, nezpochybnil. Ke všemu stěžovatel byl po celé řízení zastoupen advokátem, jež dokázal procesními úkony jménem zastoupeného stěžovatele včasně reagovat v každém stádiu řízení před krajským soudem.

Nejvyšší správní soud rovněž nesouhlasí ani s druhým stížnostním bodem, ve kterém je poukazováno na to, že krajský soud neaplikoval na stěžovatelův případ nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 752/2002. V daném případě řešil Ústavní soud otázku extradice občana Moldavské republiky, kdy tento stát požádal o jeho vydání k trestnému stíhání pro podezření ze spáchání trestného činu krádeže majetku vlastníka ve zvláště značném rozsahu podle čl. 123 trestního zákona Republiky Moldavsko. Po zhodnocení relevantních zpráv o stavu dodržování lidských práv, zejména s ohledem na podmínky panující v moldavských věznicích dospěl Ústavní soud k závěru, že předchozí rozhodnutí, jimiž bylo rozhodnuto, že vydání daného občana k trestnímu stíhání do Republiky Moldavsko je přípustné, odporují čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, čl. 3 Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému a ponižujícímu zacházení či trestání, čl. 7 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a čl. 7 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Ze srovnání situace, ve které se nacházel občan Moldavské republiky v případě posuzovaném Ústavním soudem, se situací, v níž je stěžovatel v souzené věci, jednoznačně vyplynulo, že krajský soud nepochybil, pokud odmítl výše uvedený nález Ústavního soudu na případ stěžovatele aplikovat. Odlišnost podmínek vymezujících oba případy přitom Nejvyšší správní soud neshledal v různosti azylového řízení a řízení o extradici, ale v bezprostřednosti a (ne)určitosti kauzálního nexu s ohledem k možnosti uvěznění stěžovatele na území Moldavska. Jak již bylo uvedeno, v případě posuzovaném Ústavním soudem šlo o vydání fyzické osoby k trestnímu stíhání do Republiky Moldavsko. Za podmínek deklarovaných moldavskou stranou, pro něž o vydání svého občana žádala, bylo nepochybné, že daná osoba by byla v případě vydání umístěna po dobu trestního stíhání, a v případě rozhodnutí soudu o jeho vině po dobu uloženého trestu, v moldavských věznicích. Ve stěžovatelově případě však nebylo zjištěno, že by jeho návrat do Moldavska měl bezprostřední a prokazatelné trestněprávní konsekvence. Ze zprávy Velvyslanectví České republiky v Bukurešti,

které zajišťuje diplomatické a konzulární zastoupení České republiky pro Rumunsko a Moldavsko, ze dne 14. 4. 2001 vyplynulo, že některé osoby, které poté, co byly v zahraničí odhaleny a vyhoštěny a vrátily se do Moldavska, musely za dobu „pobytu“ před tímto vyhoštění zaplatit částku 2 000 USD. V trestním zákoníku přitom není povinnost zaplatit částku za vyhoštění podchycena a pokud navrátilci mají dobrého advokáta, tak většinou nemusí platit nic. Velvyslanectví České republiky v Bukurešti zároveň nejsou známy žádné případy, kdy by žadatel o azyl byl po svém návratu trestán. Domáhá-li se tedy stěžovatel provedení důkazu moldavským trestním zákoníkem, považuje Nejvyšší správní soud tento důkaz za nadbytečný. Je na správním orgánu, a posléze i na soudu, jaké důkazy si ke svému rozhodnutí opatří a jak tyto důkazy vyhodnotí. Má-li stěžovatel za to, že provedené dokazování vedlo k nesprávnému závěru, je jeho zákonným právem poukázat na to, v čem jsou premisy, o které bylo rozhodování opřeno, nesprávné, jaké důkazy navrhuje a co tyto důkazy prokazují a proč. V daném případě však stěžovatel proti závěru krajského soudu (potažmo i žalovaného) staví pouze svůj požadavek, aby byl proveden důkaz moldavským trestním zákoníkem, neboť „jen na základě provedení takového důkazu lze spolehlivě konstatovat, jaký následek bude mít vrácení azylanta zpět do Moldávie“. Stěžovatel v podané kasační stížnosti touto námitkou vůbec nepředjímá, proč a jaký konkrétní výsledek by měl být daným důkazem prokázán, aniž by se jakkoli vypořádal s důkazy, které byly v řízení před žalovaným i krajským soudem použity, zejména zprávou Velvyslanectví České republiky v Bukurešti, že nejsou známy případy, kdy by žadatel o azyl byl po svém návratu trestán, a že trestní zákoník Moldavské republiky povinnost zaplatit finanční sankci za vyhoštění neobsahuje. Stěžovatelovu snahu, jejímž smyslem je probíhající řízení zatížit dalšími procesními úkony, lze tudíž považovat za účelovou a nelze ji akceptovat, nehledě k tomu, že slepost dopadu navrhovaného důkazu na výsledek řízení plně ospravedlňuje aplikaci principu procesní ekonomie ze strany Nejvyššího správního soudu.

V návaznosti na uvedené proto Nejvyšší správní soud uzavírá, že není dán žádný z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s., pro které by bylo třeba napadené rozhodnutí Městského soudu v Praze zrušit, neboť zdejší soud neshledal žádnou vadu řízení, jež by spočívala v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit, přičemž rozhodnutí správního orgánu není nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, a ani nebyla shledána nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl.

Stěžovatel podal současně kasační stížností návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl, neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ustanovením § 56 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížností žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. března 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu